

Kamerbrief Voorstel om nu geen kamerbrief te doen maar eerst het OMT-Z advies af te wachten.	- Kamerbrief is nu niet aan de orde. - Kamerbrief wordt opgesteld na OMT-Z en BAO-Z advies
Communicatie - Geen specifieke aandacht voorzien op het gebied van communicatie - Burgemeester van Gemert-Bakel zal geïnformeerd worden over de laatste stand van zaken door LNV - Het Veiligheidsberaad zal via de MJenV geïnformeerd worden	- Burgemeester van Gemert-Bakel zal geïnformeerd worden over de laatste stand van zaken door LNV - Het Veiligheidsberaad zal via de MJenV geïnformeerd worden.

AFSPRAKEN VERVOLG

- Het volgende overleg wordt gepland zodra er een OMT-Z advies ligt.

TER ADVISERING

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro
 Directie Dierlijke Agroketens en
 Dierenwelzijn
Auteur
 10.2.e
 T 070 252 2620
 10.2.e
 10.2.e @min.v.nl
Datum

22 augustus 2020

Kenmerk

DGA-DAD / 20220674

Kopie aan**Bijlage(n)**

nota

Opties aanscherping beleid SARS-CoV-2 bij nertsen

Parafenroute**DAD / directeur**

L. Hendrix

DAD / MT

10.2.e

CVO

10.2.e

WJZ / MT

10.2.e

NVWA / CVI

10.2.e

BPZ-paarf

10.2.e

Aanleiding

Op 24 augustus 2020 heeft het outbreak management team zoönosen (OMT-Z) een nieuw advies uitgebracht over de risico's van besmettingen van nertsenbedrijven met SARS-CoV-2 voor de volksgezondheid. In het BAO-Z van 24 augustus is ook over het advies gesproken. In deze nota wordt het OMT-Z en BAO-Z advies besproken en wordt aan u een aantal handelingsopties gegeven, waaronder het instellen van een fokverbod. Tot slot wordt het instellen van een heffing voor het DGF voor nertsenhouders besproken.

Advies

U wordt geadviseerd het OMT-Z advies over te nemen en daarbij nertsenhouders te verplichten hun bedrijven per 1 januari 2021 te stoppen.

Kernpunten

- Het OMT-Z advies luidt:
 - 1. besmette nertsenbedrijven te ruimen;
 - 2. in te zetten op een versterkte screening van bedrijven in combinatie met beter management personeel (zie onderstaand);
 - 3. Het stoppen van alle bedrijven na de pelsperiode aan het eind van dit jaar, via een verplichte stoppersregeling voor de nertsenhouderij.
- In het BAO-Z hebben zowel vertegenwoordigers van de nertsensector als bestuurlijke partners in de regio aangegeven zich te kunnen vinden in het

Ontvangen BPZ

OMT-Z advies; zij adviseren snel duidelijkheid te geven over de stoppersregeling.

- Het beleidsadvies is om nertsenhouders te verplichten hun bedrijven per 1 januari 2021 te stoppen.
- Als terugvaloptie is het advies een vrijwillige stoppersregeling te publiceren in combinatie met het aankondigen van een fokverbod tot zomer 2021.
- De handhaving van de bestaande maatregelen wordt geïntensiveerd. In geval van niet-naleving wordt sneller over gegaan tot sanctioneren.
- Voorstel is om het bestaande pakket aan maatregelen uit te breiden met een uitbreiding van het testregime voor medewerkers, een verbod op het werken op meerdere locaties en het intensiveren van de monitoring.
- Het instellen van een heffing voor het diergezondheidsfonds (DGF) voor nertsenhouders wordt nader toegelicht.

Toelichting

1. OMT-Z en BAO-Z advies

- Het belangrijkste en ingrijpendste advies van het OMT-Z luidt om de nertsenhouderij te stoppen na het pelzen van de dieren dit jaar. Het OMT-Z adviseert een verplichte stoppersregeling: het is onwenselijk dat er na het pelzen in november nog nertsen in Nederland worden gehouden. De argumentatie is dat de humane Covid-19 situatie ongewis is en dat te allen tijde moet worden voorkomen dat er een reservoir ontstaat dat mogelijk volgend voorjaar wel een risico voor de volksgezondheid vormt.
- Een verplichte stoppersregeling leidt er met zekerheid toe dat er na 1 januari geen nertsen meer worden gehouden. **11.1** Een terugvaloptie is een vrijwillige regeling in combinatie met een fokverbod. Dat heeft haken en ogen. Het onderwerp DGF wordt in de nota behandeld om meer inzicht te bieden in wat de kosten voor een nertsenhouder zijn als hij doorgaat en niet deelneemt aan de vrijwillige stoppersregeling.

2. Verplichte stoppersregeling

- Deze maatregel houdt in dat per 1 januari 2021 het verboden is om (bedrijfsmatig) nertsen te houden. Dit sluit aan bij het OMT-Z advies van 24 augustus. Ondanks het vooralsnog beperkte risico voor de volksgezondheid, blijft het volgens het OMT-Z *"gewenst om verspreiding van het virus binnen de nertsenhouderij te stoppen, ook omdat er veel onzekerheid blijft over de transmissieroute en het onwenselijk is dat het virus blijft circuleren onder nertsenbedrijven (reservoirvorming), waarbij op langere termijn het risico bestaat dat er secundaire transmissie via medewerkers naar de algemene populatie kan optreden"*.
- Het OMT-Z bekrachtigt haar eerder advies dat als de infectiedruk in de bevolking op termijn verder afneemt en mens-op-mens-transmissie relatief minder vaak optreedt, het belang van het voorkómen van nerts-op-mens-besmetting toeneemt. Nertsen vormen nu een reservoir voor het virus en kunnen dus een aanhoudende bron vormen voor besmetting van mensen en vanuit bedrijven herintroductie van het virus in de bevolking geven. Aangezien

de preventiemaatregelen om verspreiding naar nertsensbedrijven te couperen niet het gewenste resultaat opleveren is het OMT-Z is van mening dat het eerder gegeven advies gehandhaafd blijft, nl. dat de nertsenshouderij in Nederland dan zou moeten worden beëindigd.

- Er zijn twee opties om dit juridisch vorm te geven.
- De **eerste optie** is wijziging van de Wet verbod pelsdierhouderij, waarbij de overgangstermijn wordt ingekort van 31 december 2023 naar 1 januari 2021. Deze route betekent dat met spoed een wetsvoorstel moet worden opgesteld en in procedure moet worden gebracht. Het tijdpad om het wetsvoorstel te realiseren is zeer krap. De wijziging van de motivering tot aanpassing van de Wet verbod pelsdierhouderij in dit verband steunt enerzijds op bescherming van de dier- en volksgezondheid en anderzijds op het voorkomen maatschappelijke onrust en het ethische aspect bij het houden van nertsens.
- De **tweede optie** is een ministeriële regeling op grond van de Gwvd. Op grond van de Gwvd heeft u de bevoegdheid om bij ministeriële regeling ter voorkoming van besmettelijke dierziekte en in het belang van de volksgezondheid de aanwezigheid van dieren te verbieden. Dit is een maatregel die in het kader van de bestrijding van een crisis wordt genomen en dat de rechtvaardiging van de maatregel beoordeeld moet worden in het licht van de actuele omstandigheden. Dit betekent dat als er een vaccin gevonden wordt (dan wel dat er anderszins wijzigingen zijn die maken dat de onderbouwing van de maatregel niet meer houdbaar is) en er geen risico meer is op infectie met SARS-CoV-2 bij nertsens dan wel mensen, de maatregel ingetrokken moet worden.
- Er is een aantal nadelen bij de tweede optie. Ten eerste is dit geen definitieve stoppersregeling, maar een tijdelijke maatregel die slechts kan worden ingesteld wanneer deze leidt tot voorkoming van de verspreiding van een besmettelijke dierziekte, en voor zolang dat nodig is ter bescherming van de diergezondheid of volksgezondheid. Immers zodra de dier- of volksgezondheidsredenen er niet meer zijn, vervalt de onderbouwing van het verbod. Het van kracht laten van de maatregel zou niet noodzakelijk en disproportioneel zijn. Ten tweede sluit dit verbod niet aan bij wat het OMT-Z-advies vraagt nl.: 'een verplichte stopregeling voor de nertsenshouderij in Nederland na de pelsperiode in november van dit jaar'.
- Beide opties beogen hetzelfde effect, namelijk het niet meer mogen houden van nertsens. Dit is een ingrijpende maatregel, waar financiële compensatie tegenover zal moeten staan. Bezien zal dan moeten worden welk deel van de geleden schade nog als ondernemersrisico kan worden gezien en wat schadeplichtig is. De ervaring leert dat dit een complex vraagstuk is.
- De financiële gevolgen van een verplichte stoppersregeling voor de overheid groter dan bij een vrijwillige stoppersregeling. Het financiële verschil tussen een vrijwillige en verplichte stoppersregeling wordt momenteel zsm in kaart gebracht. Bij de vrijwillige stoppersregeling kan alleen worden vergoed voor het waardeverlies van de activa, daarvoor komt een met IRF overeengekomen budget beschikbaar van €100 miljoen excl. uitvoeringskosten. **11.1**

11.1

11.1

- Ook zal de maatregel, vanwege de beperkingen aan het vrij verkeer van vestiging en van goederen binnen de Europese Unie, als technisch voorschrift eerst moeten worden genotificeerd bij de Europese Commissie, hetgeen een standstill van drie maanden met zich brengt. Deze lange termijn laat zich lastig rijmen met een onderbouwing op gebied van volksgezondheid. In geval van duidelijk gezondheidsprobleem is de systematiek van de Gwwd meer aangewezen.

- 11.1

3. Vrijwillige stoppersregeling in combinatie met een (tijdelijk) fokverbod

- Aan een vrijwillige stoppersregeling wordt reeds gewerkt.
- Het alvast aankondigen van een fokverbod kan de deelname aan de vrijwillige stoppersregeling versterken. Het perspectief om nog winst te maken met de nertsenhouderij neemt hierdoor immers af.
- De grondslag voor een fokverbod is artikel 17, eerste lid, onder d, van de Gwwd waardoor bij ministeriele regeling het een nertsenhouder wordt verboden om een nerts te laten insemineren of bevruchten.
- Dit artikel geeft een bevoegdheid om een fokverbod in te stellen met het oog op de voorkóming van de verspreiding van een besmettelijke dierziekte, maar alleen zolang dat nodig is voor de diergezondheid of volksgezondheid. Wanneer er geen sprake meer is van een verspreidingsgevaar, moet dat verbod worden ingetrokken. Er is in dat geval sprake van een rechtmatige uitoefening van een bevoegdheid en de gevolgschade is voor de nertsenhouder zelf. Dierziektes, en de gevolgen daarvan, behoren immers tot het bedrijfsrisico.
- Een fokverbod voor een nertsenbedrijf is een zware maatregel. Door het fokverbod worden aan de nertsenhouder immers zijn jaarinkomsten onthouden.
- Het OMT-Z geeft aan dat besmette nertsenbedrijven een risico zijn voor de volksgezondheid: met name in verband met het risico tot reservoirvorming, maar ook voor de medewerkers en in zeer geringe mate voor de omgeving. Door een fokverbod in 2021 zullen volgend jaar minder nertsen in Nederland aanwezig zijn en nemen deze risico's af.
- Het daadwerkelijke fokverbod ligt echter alleen voor de hand op het moment dat die handelingen ook daadwerkelijk (gaan) plaatsvinden. De dekking van

nertsen vindt pas volgend voorjaar plaats. Een fokverbod zou dus pas volgend voorjaar bijdragen aan het beschermen van de volks- en diergezondheid.

- Een fokverbod is bovendien per definitie een tijdelijke maatregel, die slechts kan worden ingesteld wanneer deze leidt tot voorkóming van de verspreiding van een besmettelijke dierziekte, zolang dat nodig is voor de diergezondheid of volksgezondheid. 11.1 [redacted]
- Een fokverbod kan niet voorkomen dat er helemaal geen nertsen meer worden gehouden. Een fokverbod betekent namelijk niet dat nertsenhouders geen nertsen zouden mogen houden. 11.1 [redacted]
[redacted]. Voor geruimde bedrijven is dit risico wellicht wat groter, omdat zij immers geen variabele kosten hebben. Echter zo lang er een motivering bestaat voor een fokverbod, is er ook een reden om het vervoersverbod voor nertsen in stand te houden. Zo lang dit het geval is, kunnen (geruimde) bedrijven geen nieuwe nertsen aanvoeren.
- 11.1 [redacted]
- Deze optie maakt ook de goedkeuring van de EC voor de vrijwillige stoppersregeling naar verwachting lastig. Je mag geen steun verlenen als sluiting onvermijdelijk is.
- Bedrijven zouden naar de rechter kunnen stappen om de onderbouwing van het fokverbod aan te vechten. Het is lastig in te schatten of deze gang naar de rechter kans van slagen heeft. 11.1 [redacted]

4. Aanvullende maatregelen

Op basis van het OMT-Z advies is het voornemen bestaande maatregelen aan te scherpen en een aantal andere toevoegen. Het OMT-Z adviseert de volgende preferentiestrategie om het risico op reservoirvorming in de nertsenhouders te voorkómen, en daarmee aanhoudende introductie naar de humane populatie te voorkómen, door:

- Versterkte screening van bedrijven
- Beter management van personeel (koppeling medewerkers aan bedrijven, registratie persoonsgegevens en testen na blootstelling en bij klachten)

- Continuering van het ruimen van besmette bedrijven
 - Stoppen van alle bedrijven na het pelzen aan het einde van dit jaar.
- Hieronder staat een aantal opties die nog verder moeten worden uitgewerkt.

a. Versterkte screening

- De early warning handhaven en er op toezien dat van elk bedrijf elke week vijf kadavers worden ingestuurd. De maatregel is reeds genomen in de Regeling maatregelen Sars-CoV-2 bij nertsen.
- Eventueel extra of andere type monsters (bijvoorbeeld stofdoekjes in stallen en/of mestmonsters) te nemen. Dit wordt op korte termijn uitgewerkt. Dit verhoogt de kans op detectie van circulerend virus.

b. Koppeling medewerkers aan bedrijven/locatie

- Op grond van de Gwwd is het mogelijk om het personeel van een nertsenhoudersrij te verplichten om uitsluitend op één locatie hun werkzaamheden met nertsen verrichten en dus niet, zoals tot nu het geval is, dat ze na een rustperiode van 24 uur naar een andere locatie mogen.
- Het doel van deze maatregel is om besmettingen tussen locaties door besmette medewerkers van tegen te gaan. Het huidige regime, dat is vastgelegd in een protocol van de sector, waarin medewerkers 24 wachttijd in acht nemen alvorens naar een andere locatie te gaan lijkt onvoldoende effect te hebben.

c. Bezoekersregister

- Er geldt een plicht om bij te houden wie op een bedrijf komt.
- De NVWA zal nog meer controleren of de wijze van registratie goed is. Personen die zich niet registreren en die bij inspectie toch op het bedrijf blijken te zijn kunnen worden aangesproken (zie bij item 5 Toezicht).
- Ook kan de NVWA in het geval van een geconstateerde niet-naleving in dit verband een last onder dwangsom opleggen.

d. Verplichting testen medewerkers van besmette nertsenhoudersrij; verplichting quarantaine

- Op grond van de Gwwd is het mogelijk om de verplichting op te leggen dat alleen bezoekers vrij van Sars-Cov-2 het bedrijf mogen betreden. Dit betekent dat indien bezoekers een nertsenhoudersrij willen betreden, zij zich moeten laten testen op SARS-CoV-2. Dit is niet strijdig met het beginsel dat je mensen niet mag verplichten lichamelijk onderzoek te ondergaan, omdat bezoekers aan nertsenstallen ook de keuze hebben deze niet te bezoeken.
- De nertsenhoudersrij moet zich ervan vergewissen dat bezoekers/werknemers indien zij een nertsenhoudersrij willen betreden, zich hebben laten testen op SARS-CoV-2. Niet eenmalig, maar regelmatig en er hoort bij dat werknemers in geval van een positieve test eerst in quarantaine moeten voor ze weer op het bedrijf mogen komen en dat zo'n medewerker niet ineens naar een ander bedrijf mag van dezelfde eigenaar.
- Het doel van deze maatregel is om te voorkomen dat mensen nertsen besmetten en nertsen daardoor weer op hun beurt mensen kunnen besmetten.

- Op basis van de WPG is het mogelijk om bij een vermoeden van of bij een bevestigde besmetting iemand te verplichten in thuisquarantaine te gaan. Dit kan echter alleen op basis van een individuele beschikking en alleen als iemand niet vrijwillig in quarantaine gaat en dus een ernstig gevaar is voor de volksgezondheid.
- Eind deze week of begin volgende week komt er een Kamerbrief over verplichte quarantaine.

5. Toezicht en handhaving bestaande maatregelen

- In de Regeling maatregelen SARS-CoV-2 bij nertsen zijn verschillende maatregelen opgelegd aan nertsenhouders om de kans op besmetting zo klein mogelijk te maken (transportverbod nertsen, mest; dragen van maskers en gezichtsschermen, hygiënemaatregelen, testregime, monitoring).
- Desondanks verspreidt het virus zich nog. Het OMT-Z had op 17 juli jl. aangegeven dat dit mogelijk te wijten is aan het in de praktijk niet goed uitvoerbaar zijn van de maatregelen om besmetting te voorkomen.
- Bij traceringsonderzoek is een aantal onvolkomenheden vastgesteld bij de uitvoering van de maatregelen, wat het onderzoek naar besmettingsroutes bemoeilijkt.

a. Huidige handhaving

- De NVWA controleert regelmatig of de maatregelen worden nageleefd. De inzet hierop is dagelijks, waar mogelijk voor efficiëntie gecombineerd met de hittecontroles. Hulpmiddel hierbij is een app.
- De NVWA heeft de nertsenbedrijven gecontroleerd op het bezoekersregister, het transportverbod van nertsen en mest en het toepassen van hygiënemaatregelen. Daarvoor komt de NVWA niet op bedrijfsvuile gedeeltes. Er zijn 115 bedrijven gecontroleerd. Er is één PV opgemaakt vanwege transport van mest. Tot nu toe is met mesttransport nergens fraude bewezen. Bij fysieke controles van wat over de weg rijdt zijn geen overtredingen vastgesteld tot nu toe.
- De inzet in uren hiervoor is momenteel 4-6 mensen per dag. Zij controleren tegelijk op hitte, offerfeest of andere relevante zaken. Het aantal uren inzet is ca. 100 uur per week.
- We hebben op dit moment geen aanwijzingen voor opzettelijke besmetting, de IOD van NVWA zal de komende tijd daar extra aandacht aan besteden/onderzoek naar doen. Opzettelijke besmetting is een reden om te korten op de tegemoetkoming in schade, echter rondkrijgen van de bewijsvoering is niet eenvoudig.

b. Intensivering handhaving

- De NVWA kan meer inzetten op handhaving en toezicht. Dat betekent wel dat ergens anders fte's worden ingeleverd.
- Toezien op het bijhouden van een register van bezoekers die om noodzakelijke redenen het bedrijf moet betreden is mogelijk. Dit geldt ook voor het toezien op een voorgenomen een op een relatie medewerker-locatie. De NVWA kan controleren of de wijze van registreren goed verloopt. Het is niet mogelijk om dit waterdicht te krijgen: als mensen de stal betreden en zich niet registreren, kan dit alleen worden vastgesteld op het moment dat de NVWA aanwezig is, wat uiteraard niet permanent het geval is.

- Toezien op het handelen volgens het hygiëneprotocol opgesteld door de NFE gebeurt, maar niet-naleven is ook hier alleen op heterdaad vast te stellen.
- Toezicht op dat medewerkers met Covid-19 lijkende klachten niet in de stal komen, toezicht op het gebruik PBM's door medewerkers en toezicht op het bezoekersverbod is moeilijk, omdat dit heterdaad vereist.

c. Consequenties niet-naleving

- Een niet-naleving van de maatregelen in de Regeling maatregelen SARS-CoV-2 bij nertsen kan worden gehandhaafd met een last onder dwangsom of last onder bestuursdwang. Het opleggen van een bestuurlijke boete behoort niet tot de mogelijkheden, omdat de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (hierna: Gwvd) het opleggen van een bestuurlijke boete uitsluit indien de overtreding onder andere betrekking heeft op nertsen.

- 11.1
- Op basis van de traceringsgegevens van NVWA, Faculteit Diergeneeskunde (FD) en GGD is nog geen duidelijke besmettingsroute vastgesteld voor de bedrijven. 11.1

. Het is om die reden niet met zekerheid te zeggen dat een besmetting het gevolg is van een gebrek in de naleving van de verplichte maatregelen. Het opleggen van een sanctie bij een geconstateerde besmetting is daarom risicovol, omdat de causaliteit heel moeilijk bewezen kan worden.

- Tot slot bevat de Gwvd de mogelijkheid om de tegemoetkoming in verband met het ruimen van nertsen te korten in geval van verwijtbaar handelen bij het optreden van een besmettelijke dierziekte.
- Op basis van deze bepaling kan in individuele gevallen, in evidente situaties van verwijtbaar gedrag en waar in het bijzonder een causaal verband bestaat met het veroorzaken van een besmettelijke dierziekte, de uitbetaling van de tegemoetkoming gekort worden aan de hand van percentages in het Besluit verlaging tegemoetkoming aangewezen dierziekten. Het bewijzen van de verwijtbaarheid zal hier lastig zijn, omdat niet met zekerheid te zeggen is wat de reden van de besmetting i.c. is. In het kader van de MKZ-crisis zijn kortingen toegepast. Toenmalig minister Brinkhorst heeft onder druk van de Tweede Kamer de toepassing van een aantal kortingen moeten terugdraaien.

6. Diergezondheidsfonds

- Uit het diergezondheidsfonds DGF kunnen kosten worden betaald voor de bewaking (screening en early warning), verdenking (confirmatieonderzoek) en bestrijding (doden van dieren, destructie, voorzieningen) van aangewezen dierziekten.
- In de kamerbrief kunt u opnemen dat u het voornemen heeft om nertsenhouders die niet hebben meegedaan aan de vrijwillige stoppersregeling vanaf 1 januari een DGF-heffing op te leggen. Dit is in lijn met andere sectoren. In de brief geeft u aan uit welke onderdelen de heffing zal bestaan (monitoringskosten en bestrijdingskosten). De concrete bedragen kunt u hierbij nog niet noemen. Wel kunt u aangeven wat de monitoringskosten per bedrijf nu zijn (circa 8000 euro per jaar, waarvan de houder dan 50% betaalt). Deze kosten kunnen variëren naar gelang de veterinaire situatie.

- Voor het opleggen van een DGF heffing is een AMvB nodig waarmee dit gebeurt. Deze AMvB moet na vaststelling, dus achteraf, met een wet worden goedgekeurd door de Tweede Kamer.
- In het DGF worden de kosten voor bewaking en voorzieningen 50/50 verdeeld tussen overheid en bedrijfsleven (in dit geval nertsenhouder). De kosten voor verdenking en bestrijding liggen voor 100% (tot het te bepalen plafondbedrag) bij de nertsenhoudery.
- De monitoringskosten per bedrijf zijn bij de huidige EW en 3 keer per jaar serologische screening circa 8000 euro per bedrijf, dit betekent 4000 euro per jaar per bedrijf. De kosten voor tegemoetkoming in de schade worden geschat op ongeveer € 1 mln per bedrijf.
- 11.1 [REDACTED]

Ruiming en stoppersregeling nertsenfokkerijen

Aanleiding

- Politiek is afgesproken dat er wordt gezien of en zo ja hoe een stoppersregeling nertsenfokkerijen vorm kan krijgen t.b.v. augustusbesluitvorming. Ambtelijk FIN en LNV hebben hier afspraken over gemaakt. Uitgangspunten hierbij zijn:
 - Dat een stoppersregeling, gezien de aanhoudende COVID-19 besmettingen, wenselijk is;
 - Dat een stoppersregeling een 'fatsoenlijk' bedrag moet behelzen, zodat een groot deel van de sector, bij voorkeur alle nertsenhouders, aanspraak zal maken op de regeling, maar dat tegelijkertijd niet wordt overgecompenseerd.
- 11.1

Beslispunten

1) Stemt u (minFIN, minLNV) in met onderstaand voorstel voor de stoppersregeling?

Stoppersregeling	Max. bedrag	Generaal	Specifiek
Standpunt FIN en LNV	11.1		

Stemt u (minFIN, minLNV) in met onderstaand voorstel voor ruiming?

Ruiming	Max. bedrag.	Generaal	Specifiek
Standpunt LNV en FIN	11.1		

1. Stoppersregeling

Gemeenschappelijk voorstel LNV-FIN

- Door het nog steeds toenemende aantal COVID-19 besmettingen op nertsenhouders stelt het kabinet een stoppersregeling voor uit volksgezondheidsoverwegingen en om meer ruiming te voorkomen. Met de stoppersregeling voldoet het kabinet aan de motie Geurts/Bromet voor een fatsoenlijke stoppersregeling.
- Hiervoor wordt een maximumbudget 11.1
In afwachting van EU-staatssteun goedkeuring 11.1

Kasritme	2020	2021	2022	2023
Bijdrage LNV (onderuitputting 2020)	11.1			
Generale middelen				
Totaal				

- Eisen bij de vormgeving van de regeling zijn, naast het hierboven maximum genoemde budget, dat deelnemende nertsenhouders definitief stoppen met hun activiteiten op de betreffende locaties. 11.1

- Er wordt een koppeling gelegd met de bestaande en aangepaste sloop- en ombouwregeling. Pelsdierhouders zijn verplicht om bij deelname aan de stoppersregeling ook de pelsdierhouderijlocatie te slopen of om te bouwen.

Toelichting

Daarnaast gelden de volgende afspraken tussen FIN en LNV:

- Bij bepaling van de waarde van de stal wordt bij voorkeur gekeken naar de werkelijke waarde van de stal. De EU-staatssteuntoets leidt er mogelijk toe dat de waarde van de stallen op andere wijze moet worden bepaald. Binnen het vastgestelde maximumbedrag kunnen er

wijzigingen plaatsvinden, bijvoorbeeld in de hoogte van het subsidiepercentage of afschrijvingspercentage.

- Er wordt daarnaast een vergoeding voor de fokdieren gegeven op basis van de waardetabel 2020 vastgesteld door Wageningen University (WUR) op de niet-geruimde bedrijven: fokdieren worden immers boekhoudkundig bestempeld als activa en dienen daarom gecompenseerd te worden. Dit bedrag komt te vervallen wanneer er op het bedrijf is geruimd of wordt besloten tot preventieve ruiming.
- 11.1
- Bij de deelnemende bedrijven wordt stikstofruimte (deels) ingenomen, wat 3 jaar incidenteel ca. 2 mol/ha/jr oplevert die ingezet kan worden t.b.v. de bouw. Analooq aan de methodiek bij de sanering varkenshouderijen kunnen bedrijven die willen omschakelen naar een ander type bedrijf (i.e., geen nertsenhoudery) maximaal 15% aan stikstofruimte behouden om deelname aan de regeling te bevorderen.
- Wanneer eind augustus wordt overgegaan tot preventieve ruiming van (een deel van) de sector naar aanleiding van het aangevraagde OMT-Z advies vindt geen vergoeding van fokdieren plaats in de stoppersregeling. Er is in de huidige berekeningen uitgegaan van een vergoeding van 11.1 Dit bedrag zal in mindering worden gebracht op de generale bijdrage, wanneer aanvullende ruimingskosten volledig uit de coronamiddelen worden gedekt. 11.1 De cijfers worden bijgesteld wanneer slechts een deel van de sector wordt geruimd, op basis van het aantal preventief geruimde fokdieren.
- FIN en LNV blijven in gesprek over de nadere vormgeving van de stoppersregeling, die zal plaatsvinden langs de in deze notitie gestelde lijnen.

Bepaling waarde	Subsidiepercentage	Vergoeding per bedrijf van 5000 dieren	Maximum totaalbedrag geruimde en niet geruimde bedrijven + 10% uitvoeringskosten
- o Werkelijke waarde stal (gem. afschrijving 50%*) - o Incl. fokdieren (waardetabel 2020) op niet geruimde bedrijven	37% - 50%*	11.1	11.1

* Al naar gelang bijstelling van subsidie- en afschrijvingspercentages zal dit nader worden bepaald.

** Bij preventieve ruiming vindt geen vergoeding van fokdieren plaats in de stoppersregeling, dat leidt naar rato tot neerwaartse bijstelling van de bedragen.

2. Ruiming

Gemeenschappelijk voorstel LNV-FIN

- Er wordt 40 mln. gereserveerd voor ruiming.
- 11.1 7,5% 11.1 aan dekking wordt binnen het diergezondheidsfonds (DGF) gevonden, dat als doel heeft besmettelijke dierziekten zo vroeg mogelijk te ontdekken en verspreiding te voorkomen en ook te betalen voor schade bij ruiming van dieren op besmette bedrijven.
- Als het aantal COVID-19 besmettingen in aanloop naar de stoppersregeling verder oploopt, zal LNV een nieuwe generale claim indienen als het bedrag niet voldoende is. Dan wordt opnieuw gesproken over de dekking.
- Het bedrag voor de ruimingskosten wordt na de augustusbesluitvorming overgeboekt naar LNV, zodat zo snel mogelijk in september de vergoedingen kunnen worden uitgekeerd.

Kasritme	2020
Bijdrage LNV (DGF)	11.1
Generale middelen	
Totaal	

Toelichting

- Het OMT-Z verwacht dat er op ca. 31-37 bedrijven bestemmingen worden vastgesteld. Op dit moment geldt dit voor 36 bedrijven. Daarom is bij het vaststellen bij het bedrag voor

ruiming en rekening gehouden met de raming voor de ruiming van ca. 37 bedrijven voor 11.1

- Hoewel er grotendeels generale dekking beschikbaar is, wordt een deel specifiek gedekt. Dit is passend omdat er een fonds is dat zich richt op besmettelijke dierziekten, wat bovendien een beperkte hoeveelheid vrij beschikbare middelen heeft.

Onderdeel ruiming	Bedrag (in euro mln.)
1. Tegemoetkoming schade	11.1
2. Bestrijding	
3. Onderzoek	
4. Bewaking	
TOTAAL	